

KANUNİ DEVRİ SÜLEYMANNÂME YAZICILIĞI VE KENZU'L-CEVÂHİRİ'S- SENİYYE FÎ FUTÛHÂTİ'S-SÜLEYMÂNİYYE¹

Ayşe Gül FİDAN*

ÖZ

Osmanlı Devleti tarihinin en uzun süren saltanat dönemi olan Kanunî Sultan Süleyman devrine ait birçok yazma eser günümüze ulaşmış ve araştırmacılar tarafından incelenmiştir. Osmanlı Devleti tarih yazıcılığında önemli bir yer tutan tarih kayıtları arasında yer alan Kanunî Sultan Süleyman döneminin siyasi ve sosyal olaylarına yer veren bu eserler, Yavuz Sultan Selim dönemi Selimname yazıcılığının bir devamı niteliğinde olup, genel olarak Süleymannâme olarak adlandırılmaktadır. Çalışmamızda, devletin resmi tarih yazıcılığı geleneği ve bu geleneğin bir parçası olan Süleymannâme yazıcılığı kısaca ele alınarak, henüz detaylı olarak incelenmemiş olan Farsça olarak kaleme alınmış; Süleymaniye Kütüphanesi, Ayasofya 3392 numarada kayıtlı *Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâti's-Süleymâniyye adlı yazma eserin* ihtiva ettiği bilgiler, nüsha özellikleri, müellifi ve diğer Süleymannâmeler arasındaki yer değerlendirilecektir.

Eserin dil ve üslup özelliklerine gelince her ne kadar anlaşılması güç olmasa da özellikle Kanunî Sultan Süleyman'ı öven giriş kısmı oldukça ağırdal ve uzun cümlelerin kullanıldığı tasvir ve şiirlere yer vermektedir. Tarihi olayların anlatıldığı sonraki bölümler nispeten daha açık ifadeler ile kaleme alınmıştır. Çalışmamızda daha önce içerikleri hakkında bilgi sahibi olduğumuz öne çıkan eserlere değinilmiş ve bu zamana kadar üzerinde henüz detaylı bir inceleme yapılmayan, 1520-1530 yıllarının tarihi gelişmelerini içeren *Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâti's-Süleymâniyye'nin* nüsha özellikleri, içeriği, müellifi ve dil ve üslup özellikleri ile ilgili araştırmalarımıza muhtasar bir şekilde yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti Tarih Yazıcılığı, Kanunî Sultan Süleyman, Süleymannâme, *Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâti's-Süleymâniyye*.

HİSTORİOGRAPHIC WRITING IN KANUNİ ERA AND KENZU'L-CEVÂHİRİ'S- SENİYYE FÎ FUTÛHÂTİ'S-SÜLEYMÂNİYYE

ABSTRACT

Many historical manuscripts from the period of Sultan Suleiman the Magnificent, which was the longest period of reign in the history of the Ottoman Empire, have reached today and have been examined by researchers. These works include political and social events of the period of Sultan Süleyman the Magnificent, which are among the records of history which occupies an important place in history writing of the Ottoman Empire, the period of Yavuz Sultan Selim. Selimname is a continuation and is

¹ Bu çalışma yazarın "*Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâti's-Süleymâniyye İnceleme-Metin Çeviri*" başlıklı yayımlanmamış doktora tezinden üretilmiştir.

* Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Fars Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, aysesahin85@gmail.com , ORCID No: 0000-0003-0720-3321

generally referred to as Süleymannâme. In our study, the official tradition of historiography of the state and the Suleymannâme which is part of this tradition, was written in Persian, which has not yet been studied in detail; The information contained by Kenzu "I-Cevâhiri" s-Seniyye fî Futûhati "s-Süleymâniyye, registered in Süleymaniye Library, Hagia Sophia 3392 will be evaluated.

Regardless of the language and stylistic features of the work, although it is not understandable, especially the introduction part praising Kanûnî Sultan Süleyman is very depicted and includes poems and depictions in which long sentences are used. The next chapters on historical events were written with relatively more explicit expressions. In our study, the prominent works that were previously known about their contents were mentioned and until this time, the features, content, author and the copy of Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâti's-Süleymaniyya were language and stylistic features of our research is given in a concise manner

Keywords: Historiography of the Ottoman Empire, Suleymannâme, Kenzu "I-Cevâhiri" s-Seniyye fî Futûhati "s-Süleymâniyye.

Giriş:

Osmanlı Devleti tarih yazıcılığının, devletin kuruluş tarihi göz önünde bulundurulduğunda oldukça geç başladığı söylenebilir. İmparatorluğun tarih sahnesine çıktığı XIII. yüzyılın sonları ile XIV. yüzyılın başlarına ait resmi tarih kayıtları olmadığı gibi diğer milletler tarafından yazılmış kaynak eserler de oldukça azdır. İlk Osmanlı tarihi, XV. yüzyılın başlarında yazılmış ve günümüze ulaşmamış olan *Yahşi Fakih Menakıbnâmesi*'dir. Günümüze ulaşan en erken tarihli eser ise Ahmedî'nin *İskendernâmesi*'dir. (Afyoncu 2014: 3) Devletin tarihine dair teferruatlı bilgi veren ilk eserler ise XV. yüzyılın ikinci yarısında II. Bâyezid döneminde kaleme alınır. *Aşıkpaşazade* tarihi ise Osmanlı devletinin ilk dönemleri ile ilgili en önemli bilgileri ihtiva etmektedir. (Afyoncu 2014: 9) Döneme ait ilk müstakil eserlerin XV. yüzyılda verildiği söylenebilir. Resmi tarih yazıcılığı, vakayinüvislik kurumu XVIII. yüzyılın başlarında ortaya çıkmış ve İmparatorluğun sonuna kadar sürecek devamlı bir hizmet haline gelmiştir. Vakayinüvislik aslında resmi tarihçilik açısından Fatih devrinde ortaya çıkıp, Kanunî devrinden itibaren süreklilik arz edip memuriyet haline dönüşerek XVII. yüzyılın başlarına kadar süren şehnâmeciliğin devamıdır. Fatih döneminde başarılı olmayan bu kurum Kanunî devrinde resmi bir müessese olabilmıştır. Osmanlı devri resmi tarih yazıcılığının ilk ürünleri Türkçe ve Farsça olarak kaleme alınmış ve ilk eser verenler İdris-i Bitlisî ve İbn Kemal'dir. (Afyoncu 2014: 15) İlk olarak Yavuz Sultan Selim döneminde ortaya çıkan yazım geleneği ile devrin padişahının adını taşıyan eserler vermeye başlanır. "Selimname" olarak adlandırılan bu kayıtlar Yavuz Sultan Selim devrinin önemli olaylarını ihtiva etmektedir. Bu gelenek Kanunî Sultan Süleyman ve II. Selim'den sonra birkaç istisna dışında sürdürülmemiştir. (Uğur 2009: 440-441) Kanunî dönemini anlatan kayıtlar ise özel bir ad taşıyan ya da taşımasının genellikle "Süleymannâme" olarak adlandırılmıştır. Günümüze ulaşan bu telifler Kanunî'nin saltanat günlerini, yaptığı seferleri ve dönemin önemli olaylarını aktarmaktadır.

Süleymannâme'ler bahsettiğimiz tarih yazıcılığı silsilesinin önemli bir ayağını oluşturmaktadır. Çalışmamızda Kanunî dönemini konu alan, Farsça olarak kaleme

alınmış Süleymannâmelerden biri olan *Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye Fî Futûhâtî's-Süleymâniyye* ele alınıp; muhtevası hakkında bilgiler verilerek değerlendirilecektir.

Süleymannâme Yazıcılığı:

Osmanlı tarih kaynaklarından biri olan Süleymannâmeler, Kanûnî Sultan Süleyman'ın hükümdarlığı müddetince (1520-1566) uzun saltanat döneminin olaylarını ihtiva eden mensur ve manzum olmak üzere telif edilen ve "Selimnâme" geleneğinin bir devamı olarak kabul gören genel ya da muhtelif konulara yer veren birçok eseri kapsamaktadır. Müellifleri tarafından yapılan yeni seferler ve hadiseler ilave edilerek genişletilenler olduğu gibi, seferleri farklı cüzler ve başlıklar altında kaydeden ve sadece belli seferleri ihtiva eden Süleymannâmeler de mevcuttur. Bazı Süleymannâmeler Kanunî'nin saltanat dönemine geçmeden önce Yavuz Sultan Selim'in vefatını ve sonrasındaki olayları da içermektedir. (Sağırılı 2010: 124-127) Çoğunlukla birinci veya ikinci el kaynak niteliğinde olan bu kayıtlar önemli tarihî ve edebî eserler olup, kimi zaman dönemin olaylarına şahitlik eden, Kanunî ile seferler katılan müellifler tarafından kaleme alınmışlardır. Kanunî dönemi olaylarından bahseden bu manzum veya mensur pek çok eser bulunmaktadır. Bu nedenle Süleymannâmeleri; Kanunî Sultan Süleyman devrinin tamamını veya bir bölümünü içine alan müstakil eserler ve Kanunî Sultan Süleyman döneminin bir bölümünü anlatan müstakil olmayan eserler olarak iki kategoride değerlendirmek daha doğru olacaktır. (Kazıcı 2005: 121) Büyük çoğunlukla Türkçe olarak kaleme alınan bu eserler, Farsça ve Arapça olarak da telif edilmişlerdir. Ancak Türkçe olarak yazılanlar bile genelde Farsça ve Arapça kelime ve terkipler ile doludur. (Severcan 1999: 303) Süleymannâme yazıcılarının büyük kısmının devlet görevinde bulunan ya da daha önce görev yapmış şahsiyetlerden oluştuğu için eserlerinde aslında devletin resmî görüşünü yansıtmaktadırlar. Sadece aktardıkları tarihî olaylar ile kalmayıp dönemin sosyal, dinî, ahlakî ve İktisadî vaziyetini de günümüze taşımaktadırlar. Birer tarih kaydı olmalarının yanı sıra aynı zamanda dönemin dili hakkında da bilgiler veren edebî eser özelliğine de sahiptirler. Padişaha övgüye oldukça fazla yer vermeleri nedeniyle genel olarak ağır ve ağdalı bir dil ile kaleme alınmışlardır. Genel olarak bahsettiğimiz bu özelliklere sahip olan bu tarih kayıtlarının kapsam ve içerik bakımından öne çıkanları şunlardır:

Bostan Çelebi'nin Süleymannâmesi,

Matrakçı Nasuh'un Süleymannâmesi,

Gubârî Kireççizâde Mahmud Çelebi b. Ahmed Çelebi'nin Süleymannâmesi,

Celalzâde Salih'in Süleymannâmesi

Ârifî Fethullah Çelebi'nin Süleymannâmesi olmak üzere Kanunî'nin bazı seferlerine mahsus daha muhtasar bir şekilde telif olunan Süleymannâmeler olan;

Mahremî'nin Süleymannâmesi (Şehnâme),

Senâî'nin Süleymannâmesi (Süleymâniyye, Fütûhât-ı Sultan Süleyman),

Eyyûbî'nin Süleymannâmesi,

Hâkî'nin Süleymannâmesi ve Kanunî Sultan Süleyman'ın ölümünden sonra ona ithaf edilen *Karaçelebizâde Abdülaziz Efendi'nin Süleymannâmesi'dir.*(Sağırılı 2010:

124-127) Bahsettiğimiz ve adlarını zikrettiklerimiz dışında müellifi belli olmayan şüphesiz değerli bilgiler barındıran birçok Süleymannâme mevcuttur. Bunlardan biri de çalışmamızın konusu olan *Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye Fî Futûhâti's-Süleymâniyye'dir.* (Babinger 1982: 83)

Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye Fî Futûhâti's-Süleymâniyye:

Süleymaniye Kütüphanesi, Ayasofya 3392 numarada kayıtlı Farsça kaleme alınmış eserin nüsha tavsifi şu şekildedir:

Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâti's-Süleymâniyye Süleymaniye Kütüphanesi, Ayasofya nr. 3392'de kayıtlıdır. Siyah meşin bir cilt içinde 191 varaktan oluşmaktadır. 14x19.5 (9.5x14.5) ebadında her sayfada 15 satır olmak üzere nesih yazı ile yazılmıştır. Ketebe kaydı mevcut değildir. Nüshanın zahriyesinde eserin adı "*Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâti's-Süleymâniyye*" şeklinde geçmektedir. Varak 1a'da bu eserin I. Mahmud tarafından vakfedildiğine dair bir vakfiye kaydı bulunmaktadır. Varak 10a'da müellif Sultan Süleyman'ın çok sayıda savaşa katılarak fetihler yaptığını ve bunları kaleme alması için kendisine saraydan emr-i âli çıkarıldığını kaydetmiş olması ve oldukça güzel bir serlevhaya sahip olması eserin padişaha sunulmak üzere hazırlandığı fikrini desteklemektedir.

Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâti's-Süleymâniyye 1520-1530 yıllarını kapsayan tarihi olaylara yer vermektedir. (Yurdaydın 1996: 2) Yavuz Sultan Selim'in ölümünden (1512-1520) ve cenazesinin İstanbul'a getirilişinden başlayarak Kanûnî Sultan Süleyman'ın Almanya seferine kadar olan olayları anlatmaktadır. Eserin içindeki başlıklar sırasıyla şu şekildedir:

Birinci Rükun

Sultan-ı Sahin Kıran'ın Sonsuz Vasıf ve Meziyetlerinin Bir Kısımının Açıklaması

Süleyman Hazretlerinde Zuhur Eden Hz. Süleyman'ın Özelliklerine İşaret Etmek Üzere Yer Öpme Hitabında Bulunma

Yüce İkbali Sahip Kıran Sultan Hazretlerinin Zevalsiz Saltanatın Hilafet Renkli Tahtına Uğurlu Cülusu'nun Hikâyesi

Birinci Bölüm

Alemin Mihveri Sahib Kıran Sultan'ın Çevik Ulaklarını Haber Yaymak İçin Göndermesi

Yüce Makamlı Babası, Maferetli Merhum Padişah'ın Yardımıyla

İkinci Bölüm

Sahib Kıran Sultan'ın Nur Saçan Sabah Vaktinde Umman Nişaneli Denizden Geçmesi ve

Teyit Temelli Tahta Cülusu ve İman Ehli'nin de Biat Etmeleri

Üçüncü Bölüm

Adelet Şiar Merhum Padişahın Ses Getiren Rahmeti'nin Naaş'ının Cennet Eserli Dârüssaltana'ya Getirilmesi

Dördüncü Bölüm

Âlem Mihverli Sultanın Bütün Saadet Eserli Kullarına Bahşettiği Sayısız Bağışlar ve İhsanlar, Yas Kıyafetini Çıkarmaları ve Onlara Mutluluk Hilatlarının Verilmesi

Canberdi-yi Gazali'nin Şam'da Baş Kaldırması ve Kötü Görünümlü İkbalinin Yıldızının Yaptıklarının Cezası olarak Aynı Mekânda Batması Hakkında

Belgrad Seferi'nin Zafer Nişaneli Hikâyesi ve Küfr ve Fesat Ehlinin Kökünün Tarumar Edilmesi

Birinci Bölüm

Bu Zafer Konumlu Seferin Sebepleri Hakkında

Övünülesi Dârüssaltana'dan Yükseliş Sidresi Sancaklarının Yola Çıkması Hakkında

Bazı Düşman Kıran Askerlerin Böğürdelen Hisarını Feth Etmeleri Maksadıyla Gönderilmesi Hakkında

Fetihlere Vesile ve Minnetler Sahibi Olan Allah'ın Yardımıyla Böğürdelen Kalesi'nin Fethi'nin Zikri Hakkında

Fetihlere Vesile Olan İhsanlar Bağışlayan Allah'ın Yardımıyla Böğürdelen Kalesi'nin Fethi Hakkında

Uğurlu Mizaçlı Alay ve Süvarilerin Serem Adasına Doğru Geçişleri ve Belgrad Kalesinin Fethine Doğru Sağlam Görüşleri ile Azmetmeleri Hakkında

Etraf ve Civardan Fetih Eserli Haberlerin Ulaşması Hakkında

Muzaffer Sahip Kıran Sultanın Bahsi Geçen Nehirden [Save Nehri] Geçişi Hakkında

Zafer Özlü Süvari Rikabı'nın Belgrad Kalesine Doğru Yönelmesi Hakkında

Kaledeki Kâfirlerle Harp ve Savaşın Başlaması Hakkında

Hür Gazilerin Hisardaki Kâfirler ile Muharebeleri Hakkında

Hisarı Delmede Ateşin Tesiri Hakkında

Kale Erginin Ele Geçirilmesi ve Cehennemlik Kâfirlerin Tahliye Edilmesi Hakkında

Fetihlerin Fethi Olan bu Fethin Gerçekleşmesinden Sonra Sidir Nişaneli Bayrakların Azamet Eserli Dârüssaltana'ya Varmasına Kadar Meydana Gelen Hadiseler Hakkında

Başka Bir Merhum Şehzadenin Felaket Hadisesi Hakkında

Çevre Ve Civarın Haberlerinin ve Elçilerin Gelmesi Hakkında

Üçüncü Rütbeli Vezirin Anadolu'ya Sevk Edilmesi ve Şehsuvaroğlu'nun Bastırılması Hakkında

Rodos Adası ve Kalesindeki Kâfirler ile Gaza Yapma Nedenleri ve O Uğursuz Kâfirlerin Çaresiz Kalmaları Hakkında

Sahip Kıran Sultan'ın Feleği Süsleyen Rodos Kalesi'ni Yıkma ve Fethetmek Maksudıyla Düzenlediği Cazip Seferi Hakkında

Adı Geçen Kalenin ve Adanın Nitelenmesi ve O Ateş Ocağının Eski Hükümdarlarının Üsluplarının Bir Kısımının İfadesi Hakkında

Bazı Ulu Sultanların O Hisarın Fethine Azmetmeleri Hakkında

Cihan Fatihi Sultan'a, Nazım Halinde Methiyeler Tortusu ile Bu Hikâyenin Mukaddimesine Arz ve Beyan Yönünde Bir Bakış ve Güzelleme

Yıldız Kıymetli Kadirli Askerlerin Karalar ve Denizlerden Harekete Geçmeleri Yönünde Kader Eserli Emrin Çıkarılması Hakkında

Sahip Kıran Sultan'ın Alman ve Üngürüs Memleketlerinin Kâfirleriyle Gaza Yapmak ve Hazreti Resul-i Ahir Zaman -Sallallahü aleyhi ve sellem'i- İnkâr Edenleri, Mülkünün Devranda Baki Olduğu Müddetçe, Helak Etmek Amacıyla Düzenlediği Seferin Hikâyesi

Muzaffer Sultan'ın Fetihler Ortaya Çıkaran Bayraklarının Adı Geçen Gaza Maksudı ile Yönelmesi Hakkında

Rahmet Eserli Yağmurların Yağması, Adalet Ayinli Sultanın Adımlarının Uğurlarının Girmesi Ve Save Nehrinden Geçme Esnasına Kadar Gerçekleşen Hadiselerin Zikri Hakkında

Zafer İlave [Zafer Refikli] Sultan'ın Save Nehrin'den Geçmesi Hakkında

Kral Yanuş'un Gelmesi, ... Varması ve Sidre Misal Eşiğin Köşesine [Sığınması] Hakkında

Beşinci Bölüm

Sultanın Bayraklarının Sağlam Temelli Budin'i Fetih Amacıyla Yönelmesi Hakkında

Allah'ın Yardımıyla Padişahın Gemilerinin Suya Salınması ve Gönderilmesi Hakkında

Kutlu Saadet Şümul Bayrakların Budin Şehri'nin Çevresine Varması Hakkında

Altıncı Bölüm

Kral Ferenduş'a Galabe Çalmak ve Onu Çaresiz Kılmak Maksudıyla Felek Nişaneli Bayrakların Alman Memleketine Doğru Yönelmesi Hakkında

Kader Eserli Emrin Şerir Kâfirlerin Diyarına Saldırı ve Tahrip Yönünde Çıkışı Hakkında

Sultanın Fetih Nişanesi Bayraklarının İslam Temelli Dârüssaltana'ya Doğru Geri Dönmesi Hakkında

Müjde Eserli Hükümlerin Çevre Bölgelere Gönderilmesi ve Saadet Barındıran Bayrakların Dârüssaltana'ya Varış Vaktine Kadar Gerçekleşen Hadiselerin Zikredilmesi

Hakkında (Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâtî's-Süleymâniyye, Süleymaniye Kütüphanesi, Ayasofya nr. 3392)

Yazma ve nadir eserler üzerine yapılan çalışmalarda kuşkusuz en meşakkatli ve önemli aşama yazma nüshalarının tespitidir. Araştırmalarımız sırasında *Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâtî's-Süleymâniyye* ile ilişkili olabilecek üç farklı ancak tam olmayan nüsha tespit edilmiştir. Bunlar; Süleymaniye Kütüphanesi Hekimoğlu Ali Paşa'daki (nr. 764), Manisa Genel Kütüphanesi Muradiye'de bulunan (nr. 1346) ve Üsküdar Hacı Selim Ağa Kütüphanesi'ndeki (nr. 769) nüshalardır. Bu nüshaların bazı kısımları "*Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâtî's-Süleymâniyye* ile aynı, bazı kısımları ise farklılık göstermektedir. Daha önce detaylı incelemesi yapılmayan bu eser hakkında araştırmacılar, diğer Süleymannâmelerden farklı bilgiler ihtiva ettiğini ancak eser üzerinde ayrıntılı bir araştırma yapılmadığını ve müellifi ve muhtevası hakkında fazla bir bilgiye sahip olmadıklarını kaydetmişlerdir. (Afyoncu 2014: 39) Açıkçası bizi bu konuda araştırma yapmaya iten ve bu çalışmayı başlatmamızı sağlayan bu değerli ifadeler olmuştur. Nihayetinde nüsha okuması esnasında müellif tarafından söylenen bir şiirde "Kasım" mahlası ile karşılaşmıştır. Bu zamana kadar müellifi bilinmeyen eserin bu bilgi ışığında literatürde farklı bir yer edinmesi mümkün gözükmemekte ve bu bilginin teyidi için dönemin tarih kayıtlarının ayrıntılı bir şekilde incelenmesini de bizim için elzem kılmaktadır.

Eserin dil ve üslup özelliklerine gelince her ne kadar anlaşılması güç olmasa da özellikle Kanûnî Sultan Süleyman'ı öven giriş kısmı oldukça ağırdal ve uzun cümlelerin kullanıldığı tasvir ve şiirlere yer vermektedir. Tarihi olayların anlatıldığı sonraki bölümler nispeten daha açık ifadeler ile kaleme alınmıştır. Mensur ve manzum olarak telif edilen metinde Arapça atasözleri, deyimler, Ayet ve Hadisler, Arapça ve Farsça şiirler nakledilmekte, bu da edebî olarak ağır bir dil ve üslup özelliğini taşıdığını göstermektedir. Duruma uygun düşen yerlerde müellif kendi şiirlerine yer vermekte ve bunu belirtmektedir. Tasvirlerin çok olması ve uzun cümleler kullanılması metni anlamak için sağlam bir Farsça hâkimiyetini ve dönem tarihine aşinalığı zorunlu kılmaktadır.

Sonuç

Kanûnî Sultan Süleyman'ın saltanat dönemini (1520-1566) konu alan ve günümüze ulaşan birçok yazma eser mevcuttur. Genel olarak Süleymannâme olarak adlandırılan bu tarih kayıtları birincil kaynak niteliğinde olup, sadece dönemin tarihi olaylarını aktarmakla kalmayıp, bize başta o dönemin kültürel, dinî, ahlakî ve sosyal durumu olmak üzere birçok hususta bilgiler vermektedir. Çalışmamızda daha önce içerikleri hakkında bilgi sahibi olduğumuz öne çıkan eserlere değinilmiş ve bu zamana kadar üzerinde henüz detaylı bir inceleme yapılmayan, 1520-1530 yıllarının tarihi gelişmelerini içeren *Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâtî's-Süleymâniyye'nin* nüsha özellikler, içeriği, müellifi ve dil ve üslup özellikleri ile ilgili araştırmalarımıza muhtasar bir şekilde yer verilmiştir.

KAYNAKLAR

AFYONCU, Erhan, (2014), **Tanzimat Öncesi Osmanlı Tarihi Araştırma Rehberi**, İstanbul: Yeditepe Yayınları.

BABİNGER, Franz, (1982), **Osmanlı Tarih Yazarları ve Eserleri**, (Çeviren: Coşkun Üçok), Ankara:Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

KAZICI, Ziya, (2005), "Osmanlı Müesseselerinin Yazılı Kaynakları", Sayı 5, Yıl:3, **İstem Dergisi**, Konya: 105 -133.

Kenzu'l-Cevâhiri's-Seniyye fî Futûhâtî's-Süleymâniyye, Süleymaniye Kütüphanesi, Ayasofya nr. 3392. (Yazma Eser).

SAĞIRLI, Abdurrahman, (2010), "Süleymannâme", Cilt XXXVIII, İstanbul: **TDV İslâm Ansiklopedisi**: 124-127.

SEVERCAN, Şerafettin, (1999), "Süleymannâmeler", **Osmanlı**, Cilt VIII (Editör: Güler Eren), Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.

UĞUR, Ahmet, (2009), "Selimnâme", Cilt XXXVI, İstanbul: **TDV İslâm Ansiklopedisi**: 440-441.

YURDAYDIN, Hüseyin G., (1996), "Celâl-zade Salih'in Süleyman-Nâmesi", Cilt XIV, **Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi: 1-12.